

Çeviribilimde Yeni Araştırma Konuları (Emerging Topics in Translation and Interpreting)

Trieste Üniversitesi/ İtalya/16-18 Haziran 2010

Prof. Dr. Alev BULUT¹

İtalya'nın Trieste kentinde bulunan Trieste Üniversitesi'nin Modern Diller ve Çeviri Bölümü 16-18 Haziran 2010 tarihleri arasında “Yazılı ve Sözlü Çeviride Yeni Konular” (Emerging Topics in Translation and Interpreting) başlıklı uluslararası bir konferans düzenledi. Konferansın tarihleri sembolik olarak ünlü İrlandalı yazar James Joyce'un *Ulysses* romanını yazdığı ve bir dönem de yaşadığı Trieste kentinin yazarı ve ünlü eserini anma amacını taşıyordu. Çünkü bilinç akışı tekniğiyle yazılmış olan ve Leonard Bloom'un yaşamında bir günü anlatan roman da 16 Haziran gününde geçmekteydi.

Konferansa İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Bölümü İngilizce Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı öğretim elemanları olarak Yrd. Doç. Dr. Betül Parlak, Ok. Taner Karakoç ve Doç. Dr. Alev Bulut katıldı. Konferansta toplam üç günde eş zamanlı olarak İngilizce ve İtalyanca dillerinde çok sayıda oturum yapıldı. Konferans üç gün boyunca farklı salonlarda farklı temalara göre düzenlenmiş oturumlardan ve her sabah ve öğle arasından sonra da bütün katılımcılara açık genel bir oturumdan oluşuyordu. Bu genel oturumlarda yazılı ve sözlü çeviri araştırmalarında çalışmalarıyla dikkat çeken Franz Pöchhacker, Eric Prunc ve Miriam Shlesinger gibi davetli konuşmacılara yer verilmişti.

Konferans Programı'nda “Çeviride Meslekleşme ve Kuram İlişkisi”, “Sözlü Çeviri Bütüncesi” (Interpreting Corpora), “Sözlü Çeviri Kuramından Sözlü Çevirmenlik Mesleğine” (From Interpreting Theory to the Interpreting Profession), “İnsan Hakları Bağlamında Yazılı ve Sözlü Çeviri” (Translation and Interpreting as a Human Right), “Altyazı ve Film Çevirileri” (The Right to See Through Words: Audio Description) ve “Çeviri Öğretimi: Kuram ve Uygulama Arasında Bir Köprü Kurmak” (Translation Teaching: Bridging the Theory and the Profession) başlıklı eş zamanlı oturumlarda toplam 128 bildiri yer alıyordu. Çok geniş bir katılımcı kitlesine sahip olan ve sözlü çeviri oturumları açısından 1986 yılında aynı üniversitede düzenlenmiş olan efsanevi sözlü çeviribilim seminerinin devamı niteliğini taşıyan konferansta İtalya, Avusturya, Almanya, Slovenya, Slovakya, Belçika, Polonya, Fransa, Yunanistan, İspanya, İrlanda ve İngiltere başta olmak üzere çeşitli Avrupa ülkelerinden, Amerika, Kanada, Avustralya ve Uzak Doğu ülkelerinden gelen 180 katılımcı kimi ortak sunum olmak üzere bildirilerini sundular.

Yukarıda sıraladığım başlıklar altında yapılan oturumlardan en fazla ilgimi çeken ve o yoğun program içinde meslektaşlarım Parlak ve Karakoç ile işbölümü içinde izlemeye çalıştığım oturumlar “İnsan Hakları Bağlamında Yazılı ve Sözlü Çeviri” ile “Çeviri Öğretimi: Kuram ile Uygulama Arasında Bir Köprü Kurmak” başlıklı olanlardı. Üç gün boyunca bu tema altında birbirini izleyen çeviri uygulaması, kuramları ve eğitimi (yazılı çeviri/teknik çeviri ve yazın çevirisi eğitimi ağırlıklı) konulu 9 oturumun yanı sıra toplantının sözlü çeviri

¹ İstanbul Üniversitesi, Çeviribilim Bölümü, İngilizce Mütercim-Tercümanlık Anabilim Dalı

oturumlarının sözlü çeviri, kuramları ve eğitimi ile ilgili bölümlerindeki sunumların sonunda farklı ülke ve eğitim uygulamalarından benzer deneyimler ve benzer sonuçlar çıkabildiğini, bu sonuçların bazılarının coğrafi ve toplumsal olarak Akdeniz bölgesi ülkeleri ya da Avrupa ülkeleri gibi alt başlıklar altında da gruplanabildiğini görmek ilginç oldu.

“Çeviri Öğretimi: Kuram ve Uygulama Arasında Bir Köprü Kurmak” başlıklı oturumlar kapsamında Taner Karakoç “The role of post-modern hybrid texts in translation oriented text analysis courses in translation didactics” (Çeviri eğitiminde çeviri amaçlı metin çözümlemede post-modern melez metinlerin rolü) başlıklı bildirisini sundu. Bu başlıktaki oturumların son gününde son konuşma olarak biz de “Symbolic Role of Translator Training Institutions” (Çevirmen Yetiştiren Kurumların Sembolik Rolü) başlıklı bildiri sunduk. Bildirimizde İstanbul Üniversitesi Çeviribilim Bölümü öğretim üyeleri olarak Türkiye’de çeviri alanındaki meslekleşme ve profesyonelleşme çabalarına katkımızı örnek projelerle ve kendi katkılarımıza dayanarak anlatmaya çalıştık. Bir önceki oturumda yer alan Marco A. Fiola’nın “Translation Theory and Practice: an epistemological ‘chicken or egg’ dilemma” (Çeviri Kuramı ve uygulaması: epistemolojik bir ‘tavuk ya da yumurta’ ikilemi) başlıklı bildiri ile bizimle aynı oturumda yer alan Kyriaki Kourouni-Briel’in “The Bermuda Triangle: academia, professional associations and the State” (Bermuda Şeytan Üçgeni: akademi, meslek örgütleri ve Devlet) başlıklı Yunanistan’da çeviri/ çevirmenlik, çeviri sektörü ve çeviri eğitimi değerlendirildiği konuşması bizim Türkiye genelinde ve İstanbul Üniversitesi özelinde gelişen çalışmamıza doğallıkla eklendi. Çeviri yayıncılığının ve eğitiminin ortak sorunlarının ekonomi ve kültür politikaları boyutunda sergilediği ortaklıklar ülkelerin gelişmişlik düzeyleri ile kültüre ve eğitime yaptıkları yatırımın doğrudan ilişkisini bir kez daha gözler önüne serdi.

Sonuç olarak büyük bir uluslar arası toplantının eş zamanlı oturumlarını hemen hemen hiçbir teknik aksaklık yaşanmadan yürütme becerisini gösteren organizasyon komitesi kuşkusuz en büyük gururu bu nedenle hissetti. İkinci gurur kaynakları da sözlü çeviribilim tarihinin en büyük ikinci buluşması niteliğindeki oturumlara ev sahipliği yapmış olmaları. Biz de bu nedenlerle çok teşekkür ederek ayrıldık toplantımızın ciddi ve seçici organizasyon komitesi başkanı Prof. Maurizio Viezzi’ye.

Emerging Topics in Translation and Interpreting²
University of Trieste, Italy/ June 6-18, 2010

Prof.Dr. Alev BULUT

Department of Modern Languages and Translation of University of Trieste in Italy held an International Conference titled “Emerging Topics in Translation and Interpreting” between 16-18 June, 2010. The date of the Conference was chosen symbolically to coincide and commemorate the Irish writer James Joyce, who lived in the city of Trieste for a period of time where he also wrote his masterpiece *Ulysses*. The novel which was written with the stream of consciousness technique and telling about a day in the life of its protagonist Leonard Bloom took place on the date of June 16.

Istanbul University Translation Studies Department Division of English Translation and Interpreting was represented at the Conference through the participation of its staff members Betül Parlak, Taner Karakoç and Alev Bulut. At this three-day conference, the participants delivered their papers in English and Italian. The conference was organized in sessions based on different themes in different rooms and with a general session open to all participants after each morning and lunch break during three days. In these general sessions, the keynote speakers such as Franz Pöchhacker, Eric Prunc and Miriam Shlesinger, who drew attraction through their researches in translation and interpreting, delivered their presentations.

128 papers were presented at the conference in concurrent sessions titled “Relations between Translation as a Profession and Theory”, “Interpreting Corpora”, “From Interpreting Theory to the Interpreting Profession”, “Translation and Interpreting as a Human Right”, “The Right to See Through Words: Audio Description”, and “Translation Teaching: Bridging the Theory and the Profession”. At the conference, which was a sequence to the legendary interpreting seminar held by the same university back in 1986 with its interpreting sessions, 180 participants from various European countries such as Italy, Austria, Germany, Slovenia, Slovakia, Belgium, Poland, France, Greece, Spain, Ireland and Great Britain, the USA, Canada, Australia and the Far East delivered their papers; among which were some joint-papers.

The most interesting sessions for me among the ones I listed above and I followed together with my colleagues Parlak and Karakoç were “Translation and Interpreting as a Human Right” and “Translation Teaching: Bridging the Theory and the Profession”. In addition to the 9 sessions on translation practice, translation theories and translator training (concentrating on translation/technical translation and literary translation didactics) that took place on the same themes in all three days, it was quite interesting to observe at the end of the presentations in the sessions related to interpreting, theories and didactics in the interpreting sessions of the conference that similar experiences and similar conclusions could be made in different countries and their didactic practices. Some of these conclusions could also be grouped under the headings such as Mediterranean countries or European countries in geographical and social terms.

² Istanbul University, Translation Studies Department, Division of English Translation and Interpreting

Within the scope of the sessions titled “Translation Teaching: Bridging the Theory and the Profession” Taner Karakoç delivered his paper “The Role of Postmodern Hybrid Texts in Translation Oriented Text Analysis Courses in Translation Didactics”. On the final day of the session on the theme, we delivered our paper titled “Symbolic Role of Translator Training Institutions” as the final presentation of the day. In our paper, we, as the members of staff in Translation Studies Department of Istanbul University, aimed to present the professionalisation in the field of translation in Turkey based on sample projects and our own contributions to them. Marco A. Fiola’s paper titled “Translation Theory and Practice: An Epistemological Dilemma of ‘Chicken or Egg’” in the previous session and Kyriaki Kourouni-Briel’s paper “The Bermuda Triangle: academia, professional associations and the State” in our session that presented translation/translation as a profession, translation sector and translator training in Greece added coherently to our study focusing on Turkey in general and Istanbul University in particular. The similarities revealed by the common problems in translation publishing and education in terms of economic and cultural policies, exhibited once again the fact that there is a direct relation between the level of development of the countries and the investment they make in culture and education.

At the end of the Conference, the organisation committee seemed to be proud of having held an international meeting of this size with concurrent sessions successful enough with almost no technical problems. The second reason for their pride was the meeting being the second biggest interpreting event in Trieste after the legendary Interpreting Studies conference held in 1986. So, we thanked our serious and very selective head of the Organisation Committee Prof. Maurizio Viezzi for these reasons a lot and left for Turkey happy and proud as well.

Taner KARAKOC (Translator)